

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به سوی دانشگاه بافضیلت
مبانی اخلاقی فعالیت دانشگاهی

به سوی دانشگاه بافضیلت
مبانی اخلاقی فعالیت دانشگاهی

جان نیکسون

ترجمه

بختیار شعبانی ورکی (استاد دانشگاه فردوسی مشهد)

و همکاران

۱۳۹۷

۶۹۷

مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه شهید بهشتی

به سوی دانشگاه بافضیلت: مبانی اخلاقی فعالیت دانشگاهی / جان نیکسون
ترجمه دکتر بختیار شعبانی ورکی و همکاران
Jon Nixon, *Towards the Virtuous University: The Moral Bases of Academic Practice*,
Taylor & Francis, 2008.

ویراستار علمی: بختیار شعبانی ورکی
ویراستار زبانی و فنی: سارا قدیمی
حروفنگار و صفحه‌آرا: سمیرا دهقان
طراح جلد: امیرشاهرخ فریوسفی
ناظر چاپ: صفر ممیزاد
چاپ اول: ۱۳۹۷
شمارگان: ۵۰۰
قیمت: ۲۰۰.۰۰۰ ریال

کلیه حقوق برای دانشگاه شهید بهشتی محفوظ است.

سرشناسه:	نیکسون، جان؛ ۱۹۵۰-م. Nixon, Jon
عنوان و نام پدیدآور:	به سوی دانشگاه بافضیلت: مبانی اخلاقی فعالیت دانشگاهی / جان نیکسون؛ مترجم بختیار شعبانی ورکی و همکاران؛ ویراستار سارا قدیمی
مشخصات نشر:	تهران: دانشگاه شهید بهشتی، مرکز چاپ و انتشارات: شورای عالی انقلاب فرهنگی: انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری:	چهارده، ۲۳۶ ص: مصور.
فروست:	مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه شهید بهشتی؛ ۶۹۷.
شابک:	۹۷۸ ۹۶۴ ۴۵۷ ۴۲۳ ۸
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیا
یادداشت:	عنوان اصلی: Towards the virtuous university: the moral bases of academic practice, 2008.
عنوان دیگر:	مبانی اخلاقی فعالیت دانشگاهی
موضوع:	آموزش عالی - جنبه‌های اجتماعی؛ Higher Education - Social aspects؛ آموزش و پرورش - فلسفه؛ Philosophy - Education
شناسه افزوده:	شعبانی ورکی، بختیار، ۱۳۴۵- مترجم
شناسه افزوده:	دانشگاه شهید بهشتی، مرکز چاپ و انتشارات
شناسه افزوده:	Shahid Beheshti University. Printing & Publishing Center
شناسه افزوده:	شورای عالی انقلاب فرهنگی؛ انجمن علمی فلسفه تعلیم و تربیت در ایران
رده‌بندی کنگره:	۱۳۹۷ ب۹ن/۹ LC۱۸۹
رده‌بندی دیویی:	۳۷۰/۰۱۴
شماره کتابشناسی ملی:	۵۲۵۹۵۷۴

کد ناشر ۱۰۰۱۷۳۴
www.pub.sbu.ac.ir
unipress@mail.sbu.ac.ir

فهرست مطالب

پیشگفتار مترجم	نه
پیشگفتار نویسنده	یازده
سپاسگزاری	سیزده
فصل اول. دانشگاه‌ها و جامعه مدنی	
ساختار کتاب	۱
روزگار سخت	۴
فضاهای مدنی، رهبری مدنی	۸
حرفه‌گرایی دانشگاهی: حرفه‌ای پویا	۱۴
نتیجه	۱۷
فصل دوم. دانشگاه‌ها به‌مثابه مراکز یادگیری	
طبقه‌بندی و جداسازی و آتمیزه‌شدن	۱۹
مدیریت و پول و بازاریابی	۲۵
تغییر از درون به برون	۲۹
مرکزیت اجتماع	۲۹
مرکزیت عاملیت اخلاقی	۳۱
مرکزیت یادگیری	۳۲
حرفه‌گرایی دانشگاهی: حرفه‌ای ناظر به یادگیری	۳۳
نتیجه	۳۷
فصل سوم. دانشگاه‌ها به‌مثابه فضاهای تأملی	
ضعف و فتور	۴۰
بازیابی احساس هدفمندی	۴۲
آزادی چه کسانی؟ فضاهای چه کسانی؟	۴۷
حرفه‌گرایی دانشگاهی: حرفه‌ای ارزشی	۵۱
نتیجه	۵۴

۵۹.....	فصل چهارم. صداقت: دقت و خلوص.....
۶۰.....	میراث سقراطی.....
۶۳.....	فضایل در عمل.....
۶۸.....	مفهوم صداقت.....
۷۰.....	فضیلت دقت.....
۷۱.....	فضیلت خلوص.....
۷۳.....	یکپارچگی عمل: صداقت.....
۷۵.....	صداقت و تدریس.....
۷۷.....	صداقت در پژوهش و دانشوری.....
۷۸.....	صداقت و همکاری دانشگاهی.....
۸۰.....	نتیجه.....
۸۱.....	فصل پنجم. احترام: توجه و صداقت.....
۸۱.....	مفهوم احترام.....
۸۶.....	احترام به مثابه به رسمیت شناختن.....
۸۸.....	توجه و صداقت.....
۹۰.....	فضیلت توجه.....
۹۲.....	فضیلت صداقت.....
۹۳.....	یکپارچگی عمل: احترام.....
۹۴.....	احترام و تدریس.....
۹۵.....	احترام در پژوهش و دانشوری.....
۹۶.....	احترام و همکاری دانشگاهی.....
۹۸.....	نتیجه.....
۹۹.....	فصل ششم. اصالت: شهامت و شفقت.....
۱۰۰.....	مفهوم اصالت.....
۱۰۳.....	اصالت و عواطف.....
۱۰۴.....	شهامت و شفقت.....
۱۰۵.....	فضیلت شهامت.....
۱۰۷.....	فضیلت شفقت.....
۱۰۹.....	یکپارچگی عمل: اصالت.....
۱۱۱.....	اصالت و تدریس.....
۱۱۳.....	اصالت در پژوهش و دانشوری.....

۱۱۴.....	اصالت و همکاری دانشگاهی.....
۱۱۵.....	نتیجه.....
۱۱۷.....	فصل هفتم. بزرگ‌منشی: خودگردانی و پروا.....
۱۱۸.....	مفهوم بزرگ‌منشی.....
۱۲۱.....	به‌سوی بزرگ‌منشی جهان‌وطنی.....
۱۲۲.....	خودگردانی و پروا.....
۱۲۳.....	فضیلت خودگردانی.....
۱۲۵.....	فضیلت پروا.....
۱۲۷.....	یکپارچگی عمل: بزرگ‌منشی.....
۱۲۸.....	بزرگ‌منشی و تدریس.....
۱۲۹.....	بزرگ‌منشی در پژوهش و دانشوری.....
۱۳۰.....	بزرگ‌منشی و همکاری دانشگاهی.....
۱۳۲.....	نتیجه.....
۱۳۵.....	فصل هشتم. رابطه‌های فضیلت.....
۱۳۷.....	محتوای اجتماعی امید.....
۱۴۰.....	مفهوم روابط فضیلت.....
۱۴۴.....	شرایط میان‌فردی برای روابط فضیلت‌اند.....
۱۵۱.....	تحقق روابط فضیلت.....
۱۵۷.....	نتیجه.....
۱۵۹.....	فصل نهم. مؤسسه‌های بافضیلت.....
۱۶۱.....	فراتر از شایستگی.....
۱۶۳.....	هزینه آرمان‌شهر.....
۱۶۶.....	شرایط رشد و شکوفایی سازمانی.....
۱۶۷.....	دانشگاه‌ها نیازمند بودجه کافی‌اند: نیاز به اراده سیاسی.....
۱۶۸.....	دانشگاه‌ها نیازمند پیوندهای مدنی‌اند: نیاز به تجدیدنظر در جهت‌گیری سازمانی.....
۱۶۹.....	دانشگاه‌ها نیازمند تصویر ادراکی مثبت‌اند: نیاز به جلب اطمینان و اعتماد عمومی.....
۱۷۱.....	دانشگاه‌ها نیازمند رهبری علمی قوی‌اند: نیاز به برنامه‌ریزی برای همکاری متقابل بخش‌ها.....
۱۷۲.....	تلاش برای یک جامعه خوب.....
۱۷۵.....	نتیجه.....

۱۷۹	منابع
۱۸۷	واژه‌نامه فارسی-انگلیسی
۲۰۵	واژه‌نامه انگلیسی-فارسی
۲۲۳	نمایه

پیشگفتار مترجم

کتاب به‌سوی دانشگاه بافضیلت کوششی است برای تأکید بر دیدگاه‌هایی درباره اهمیت اخلاق در آموزش عالی. این کتاب نقش اخلاق در آموزش عالی را، با توجه به گستره فعالیت‌های دانشگاهی و نیز نقش کلیدی آن در جامعه معاصر، در دو سطح نظریه و عمل بررسی کرده است و بر ضرورت تبلور ارزش‌های اخلاقی در همه فعالیت‌های دانشگاهی تأکید می‌کند. همان‌طور که نویسنده این کتاب اشاره کرده است، آثار بسیاری درباره اخلاق تدریس و اخلاق پژوهش نگاشته شده‌اند، اما آنچه این کتاب را از سایر آثار متمایز می‌کند، ملاحظه وجه اخلاقی حیات دانشگاهی در تمامیت آن است. بنابراین، نویسنده در این کتاب صداقت، احترام، اصالت و بزرگ‌منشی را مبنای مشترک تدریس، پژوهش، دانشوری و همکاری دانشگاهی معرفی می‌کند و نشان می‌دهد که چگونه دانشگاهیان، با نظر به این مبانی و با توجه به این فعالیت‌ها، می‌توانند زمینه تعالی دانشگاه و جامعه را فراهم کنند. نکته‌های شاخص این اثر عبارت‌اند از: آزردهی از اخلاق سوداگرانه و تأکید بلامنازع بر بازاری‌کردن و کالایی‌شدن خدمات دانشگاه‌ها؛ برتری وظیفه‌اداری و حاکمیت نوعی نیاندیشندگی در عمل دانشگاهیان. این کتاب مجالی فراهم می‌کند تا درباره جوانب اخلاقی عمل دانشگاهی تأمل کنیم و در هر فصل، با طرح پرسش‌هایی به ما امکان می‌دهد، متناسب با موقعیت و بافت اجتماعی و سیاسی و فرهنگی خویش درباره تدریس و پژوهش و همکاری‌های دانشگاهی‌مان بازاندیشی کنیم و در تهذیب آن‌ها بکوشیم. ترجمه این کتاب به زبان فارسی نیز با نظر به این دغدغه ملی و انسانی و جهانی انجام شده است. این کتاب را تعدادی از اعضای فعال انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران، با موافقت مؤسسه انتشاراتی راتلج و نویسنده کتاب، آقای دکتر جان نیکسون^۱، و با تصویب دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی، به فارسی برگردانده‌اند.

برای ترجمه، نخست همکاران گرامی کتاب را مرور کرده‌اند، سپس با مشورت آنان و متناسب با حوزه علاقه هر یک، فصلی برای ترجمه مشخص شد. در باب معادل واژه‌های کلیدی در کتاب توافق به عمل آمد و در بازه زمانی تقریباً یک‌ساله، اثر ترجمه شد و متن آن را ویراستار مقابله و ویرایش کرد. نسخه ویرایش‌شده برای مترجمان ارسال شد و آنان مجدداً متن کتاب را بررسی کردند. پس از آن، ویراستار کتاب مطالب را سازمان‌دهی و بررسی نهایی کرد و آن را برای چاپ و انتشار در اختیار ناشر قرار داد. در پیشبرد این کار کوشیده‌ایم همه موازین اخلاقی

1. Jon Nixon

مطرح شده در کتاب را در نظر بگیریم و رعایت کنیم. در عین حال دشواری‌ها و ابهامات احتمالی متوجه ویراستار اثر است و از خوانندگان گرامی دعوت می‌شود سخاوتمندانه آن‌ها را گوشزد کنند. برای ترجمه این اثر با ناشر نسخه اصلی کتاب، مؤسسه انتشاراتی راتلج، تماس گرفته شد و با حمایت و پیگیری نویسنده کتاب مجوز ترجمه آن اخذ شد. نویسنده کتاب مقدمه‌ای برای نسخه فارسی آن نوشته است؛ بنابراین وظیفه خود می‌دانم که صمیمانه از ایشان تشکر کنم. از دبیر و اعضای دبیرخانه کمیسیون تعلیم و تربیت در شورای عالی انقلاب فرهنگی، که مشفقانه حمایت از چاپ این اثر را پذیرفته‌اند، نیز تشکر می‌کنم. قدرشناس همکاری‌های هستم که، با وسواس علمی و بزرگ‌منشی، مسئولیت همکاری در ترجمه این اثر ارزشمند را پذیرفته‌اند. در مواردی از نویسنده کتاب کمک گرفته شد تا فهم دقیق متن احراز شود. مجدداً از گشاده‌رویی و بزرگ‌منشی و احساس مسئولیت ایشان تشکر می‌کنم. مساعدت مشتاقانه آقای دکتر مهدی زاهدی نوقایی، دانش‌آموخته دکتری علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه فردوسی مشهد، برای تدوین واژه‌نامه و فهرست موضوعی و فهرست اعلام ستودنی است؛ از ایشان برای کمک مؤثرشان تشکر می‌کنم. رئیس و هیئت‌رئیس دانشگاه فردوسی مشهد با مرخصی این‌جانب از شهریور ۱۳۹۴ موافقت کردند. در پی این موافقت، به دعوت آقای دکتر دیوید کُل^۱، دانشیار دانشکده علوم تربیتی در دانشگاه وسترن سیدنی^۲، به‌عنوان همکار^۳، فضا و امکانات مناسبی در اختیار این‌جانب قرار گرفت تا با آرامش و دقت ترجمه بخش‌هایی از کتاب، مقابله ترجمه همکاران با متن اصلی، ارتباط مستمر با نویسنده اثر و ویرایش کامل کتاب را به‌انجام برسانم، بدین‌وسیله سپاس و تشکر صمیمانه‌ام را به همه آنان ابراز می‌کنم.

امیدوارم این کتاب و این اقدام نقطه عطفی برای توسعه مبانی اخلاقی در فعالیت‌های دانشگاهی کشور باشد و دانشجویان و استادان و همه کسانی که به فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی مشغول‌اند آن را سودمند ببینند. بدیهی است بیان دیدگاه‌های ارزشمند خواننده محترم، ضمن کمک به اصلاح و ارتقای کتاب، مزید امتنان مترجمان نیز خواهد بود.

(r_mohammadi@sbu.ac)

بختیار شعبانی ورکی

۱۳۹۷

1. David Cole
3. visiting professor

2. Western Sydney University

پیشگفتار نویسنده

این کتاب در رویارویی با این فرض رایج نگاشته شده است که می‌توان صرفاً بر اساس کارایی اقتصادی و اداری در باب کفایت دانشگاه‌ها داوری کرد. برخلاف این فرض، من بر این باورم که هدف اصلی دانشگاه تدارک محیطی سازمانی برای شکوفایی فعالیت‌های دانشگاهی معین، نظیر همکاری دانشگاهی و پژوهش و تدریس، است و شکوفایی چنین اعمالی مستلزم قابلیت‌هایی نظیر صداقت، احترام، اصالت و بزرگ‌منشی است. من بر این باورم این قابلیت‌های فضیلت‌مندان، مزایای باطنی عمل دانشگاهی و توصیفگر منظور من از دانشگاه بافضیلت‌اند.

در بازه زمانی پنج‌ساله، سه کتاب درباره آموزش عالی منتشر کردم که این اثر نخستین کتاب از آن مجموعه است. قصد تدوین سه‌گانه‌ای را نداشتم، ولی آن‌ها به‌نوعی مکمل هم هستند. هر یک از سه کتاب در تقابل با وضعیتی نگاشته شده‌اند که آن را تجاری‌سازی فزاینده دانشگاه و کالایی‌شدن روزافزون آموزش عالی می‌پندارم: به‌سوی دانشگاه بافضیلت (۲۰۰۸) از منظری ارسطویی بر مبانی اخلاقی عمل دانشگاهی متمرکز است، آموزش عالی و کالایی عمومی (۲۰۱۱) مدعی است که آموزش عالی کالایی عمومی ضروری در دموکراسی‌های پویا و مطلوب است و آموزش‌های تفسیری در آموزش عالی (۲۰۱۲) با اتکا بر آثار تعدادی از مریبان شهیر، نظیر هانا آرنه، جان برگر^۲، ادوارد سعید و مارتا نوسبام، دلالت‌های آموزشی ادعای خودم را از منظری تأویلی شرح می‌دهد. این سه کتاب، در پیوند با هم، دربرگیرنده اشاراتی معطوف به نظام آموزش عالی تفاهمی و باز و جامع‌اند.

ترجمه به‌سوی دانشگاه بافضیلت به فارسی، با وجود تأکید این کتاب بر ضرورت نیل به فراسوی مرزهای ملی و تفاوت‌های فرهنگی و تقسیمات سیاسی، بسیار شایسته و موجب خرسندی عمیق من است. مفتخرم که انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران این کتاب را برای ترجمه و چاپ انتخاب کرده است و از دکتر بختیار شعبانی ورکی و همکارانش، که با حسن‌نیت و پروای علمی مسئولیت ترجمه و نظارت بر انتشار آن را به‌عهده گرفته‌اند، نیز تشکر می‌کنم. امیدوارم این کتاب بحث و گفت‌وگویی را برانگیزد و در فهم و احترام متقابل میان فرهنگی سهمی حداقلی داشته باشد.

جان نیکسون

استاد افتخاری آموزش بین‌الملل و یادگیری مادام‌العمر و

پژوهشگر ارشد مرکز پژوهش و توسعه یادگیری

مادام‌العمر، انستیتوی تعلیم و تربیت هنگ کنگ

۲۰۱۶

1. Hannah Arendt

2. John Berger

سپاسگزاری

مایلم مراتب تشکر و قدردانی‌ام را به فرد انگلس^۱ و ارنالد نیکسون^۲، برای دیدگاه‌هایشان در باب نسخهٔ اولیه این کتاب ابراز کنم. سو کیلگ^۳، پائول گرین^۴ و سوزی هریس^۵ دربارهٔ موضوعاتی که در پی می‌آیند با من گفت‌وگو کردند، از آنان نیز تشکر می‌کنم. در خلال نگارش پیش‌نویس کتاب، هرازگاهی، نشست با جین بار^۶، مروانا گریفیث^۷ و ملانی واکر^۸ داشتم. این جلسات بسیار مؤثر و شورانگیز بود. استوارت رنسن^۹ اغلب در این پروژه مشوق من بود. استفان رولند^{۱۰}، در گفت‌وگوهای متناوبی که با وی داشتم، نکات دقیقی را یادآور شد. قدرشناس لطف و حمایت همهٔ آنان هستم. رونالد بارنت^{۱۱}، به‌عنوان ویراستاری حامی، با دقت و حساسیتی وصف‌ناپذیر مشوق تدوین اثر بود. بدون همکاری به‌موقع ایشان این کتاب به‌ثمر نمی‌رسید.

بخش زیادی از کتاب هنگامی تدوین شده بود که من رئیس دانشکدهٔ علوم تربیتی دانشگاه شفیلد بودم. حمایت‌های اداری که من در خلال این دوره دریافت کردم مثال‌زدنی است. بدون حمایت جودی دافیلد^{۱۲} تنظیم وقت و ذهنم برای نگارش و تفکر در باب موضوعی آکادمیک میسر نمی‌شد. کریس گفنی^{۱۳} و ماری لو هیوز^{۱۴} و کالین وودوارد^{۱۵} نیز زمینهٔ مناسبی را فراهم کردند تا بتوانم بیندیشم. این کتاب در خلال فرصت مطالعاتی‌ای به‌اتمام رسید که دانشگاه شفیلد، پس از دورهٔ ریاست دانشکده، برایم فراهم کرده بود. مایلم از پیتر هنین^{۱۶}، رئیس بعدی دانشکده، که با درخواست فرصت مطالعاتی من موافقت کرد، و همکارانی که در غیاب من وظایفم در دانشکده را به‌عهده گرفتند تشکر کنم.

دانشجویانم در مقطع دکتری همواره منبع الهام من هستند. بسیاری از آنان در زمینه‌های مرتبط با آموزش عالی و فعالیت دانشگاهی کار می‌کنند و هنگام تبادل‌نظر همواره از آنان چیزهایی یاد می‌گیرم. به‌طور ویژه از انسگار آلن^{۱۷}، حمد الیحمدی^{۱۸}، مها بالی^{۱۹}، جنیفر

1. Fred Inglis
3. Sue Clegg
5. Suzy Harris
7. Morwenna Griffiths
9. Stewart Ranson
11. Ronald Barnett
13. Chris Gaffney
15. Colleen Woodward
17. Ansgar Allen
19. Maha Bali

2. Ernard Nixon
4. Paul Green
6. Jean Barr
8. Melanie Walker
10. Stephen Rowland
12. Judi Duffield
14. Mary Lou Hughes
16. Peter Hannon
18. Hamad AlYahmadi

کریک^۱، ویلیام فیشر^۲، جان گالون^۳، جنت گوپل^۴، ماریان فیتس موریس^۵، دانیل آنیل^۶، لزل رولسون^۷ و ویکتوریا اسپارکس^۸، به پاس گفت‌وگوهای مداومشان در باب موضوعات مرتبط با این کتاب تشکر می‌کنم.

ایدهٔ تدوین کتابی در باب مبانی اخلاقی حرفه‌گرایی در دانشگاه‌ها در گفت‌وگو با الیزابت اُبراین^۹ تکوین یافته است. خاطرهٔ این گفت‌وگو بسیار برایم ارزشمند است. از پلین رابینسون^{۱۰} برای دیدگاه‌های ارزشمندش و از جودیت آشمن^{۱۱} برای مراقبت و ملاحظاتی از صمیم قلب تشکر می‌کنم. به‌نحوی دور از انتظار، از فرزندانم هانا^{۱۲}، بنیامین^{۱۳} و اسحاق^{۱۴} فرامی‌گیرم و این کتاب را به آنان تقدیم می‌کنم.

در خاتمه از سردبیران و داوران مجلات زیر که در گذشته مقالاتم را در آن‌ها منتشر کردم و در تدوین ایدهٔ این کتاب سهم داشته‌اند قدردانی می‌کنم.

Nixon, J. (2006) Relationships of virtue: rethinking the goods of civil association, *Ethics and Education*, 1-2. 149–161.

Nixon, J. (2004) Education for the good society: the integrity of academic practice, *London Review of Education*. [Special Issue: D. Halpin, J. Nixon, S. Ranson and T. Seddon (eds.) 'Renewing Education for Civic Society'.] 2, 3. 245–252.

Nixon, J. (2001) Not without dust and heat: the moral bases of the new academic professionalism, *British Journal of Educational Studies*, 49, 2. 173–186.

-
1. Jennifer Creek
 3. John Galvin
 5. Marian Fitmaurice
 7. Lesley Rollason
 9. Elizabeth O'Brien
 11. Judith Ashman
 13. Benjamin

2. William Fisher
4. Janet Goepel
6. Daniel O'Neill
8. Victoria Sparkes
10. Pauline Robinson
12. Hannah
14. Isaac

فصل اول: دانشگاه‌ها و جامعه مدنی

مترجم: طاهره جاویدی کلاته جعفرآبادی^۱

موضوع اصلی این کتاب مبانی اخلاقی حرفه‌گرایی در دانشگاه‌هاست.^۲ همان‌طور که ارسطو^۳ خاطر نشان می‌کند، این مبانی ناظر بر چیستی و چگونگی عمل^۴ ما هستند. با وجود این، عمل همواره مبتنی بر زمینه تاریخی و جامعه‌شناختی است: سنت‌ها و شرایطی که ما به ارث می‌بریم افق‌های اخلاقی‌مان را شکل می‌دهند. البته ما می‌توانیم آن‌ها را تغییر دهیم؛ یکی از هدف‌های این کتاب نیز همین است. اما برای پیشبرد چنین کاری، ناگزیر باید به همه آن‌ها توجه کنیم: زمینه‌های تاریخی و سازمانی عمل دانشگاهی را نمی‌توان به‌سادگی از نظر دور داشت. فصل آغازین کتاب به این وظیفه می‌پردازد. در این فصل موضوعات اصلی کتاب مطرح می‌شود؛ یعنی مسئله وضعیت نامطلوب اجتماعی^۵، نیاز به چالش مدنی، نقش دانشگاه در رهبری مدنی^۶ و ظهور حرفه‌گرایی دانشگاهی نوین^۷. دانشگاه‌ها بالقوه فضاهایی مدنی هستند که در آنجا افراد می‌توانند منابع لازم برای رهبری مدنی را به‌دست آورند، خواه بدانند و یا بدان واقف نباشند که چنین نیرویی، تا حد زیادی، به توانایی فعالان دانشگاهی^۸ در حل مسائل مربوط به رشد زمینه‌های اخلاقی و حرفه‌گرایی دموکراتیک آنان وابسته است.

ساختار کتاب

آثار مکتوب در موضوعاتی از قبیل اخلاق تدریس^۹، اخلاق پژوهش^{۱۰} و اخلاق مدیریت سازمانی^{۱۱}

۱. دانشیار دانشگاه فردوسی مشهد

2. academic professionalism
4. practice
6. civic leadership
8. academic practitioners
10. research ethics

3. Aristotle
5. social dislocation
7. academic professionalism
9. ethics of teaching
11. organizational management